

[Sigsgaard.]

også gik et år videre og prøvede på at se 5 år frem.

Hvad anmærkningerne angår, er de for nogle områder, f. eks. for landbrugsministeriet, noget uklare og teksten en smule rodet, men det er måske ting, man kan få rettet på i kommende år.

Budgetteringsrammernes værdi afhænger jo ganske af, hvordan man har fundet frem til dem, og jeg er meget nysgerrig efter at vide, hvordan man har fundet frem til fordelingen af aktivitetsstigningen. Man kunne rejse det spørgsmål, om folketinget ikke burde have større indflydelse på denne fordeling, og om den ikke helt bevidst burde bringes frem til diskussion i offentligheden. Er det f. eks. rigtigt at bruge op til 1/2 milliard kr. på motorveje og broer hvert år; samtidig med at kun 114 mill. kr. af de anslåede 398 mill. kr. til udbygning af S-banenetten var brugt den 1. april i år og der heller ikke er udsigt til, at udbygningen bliver tilendebragt i den kommende 4 års periode? Her drejer det sig om en afvejning mellem individuel og kollektiv trafik. Eller er det helt sikkert, at Holbæk-motorvejen, som i høj grad vil blive brugt til sommerhustrafik, der vel nok bør komme i anden række, i 1969-70 bør have hele 34 mill. kr., selv om det nu også skulle gå hen og være trafikministerens valgkreds? Sådanne spørgsmål kan jo i hvert fald diskuteres, og de burde diskuteres offentligt. De to eksempler, jeg har taget frem her, er kun eksempler, men bliver de diskuteret offentligt? Folketinget burde nok gennemgå de enkelte områder nøjere, f. eks. i et særligt udvalg, der fik mulighed for at indkalde og udspørge embedsmænd og andre sagkyndige. Som det er nu, virker styringen ret tilfældig, men måske lysner det. Vi er nogle, der i årevis har peget på behovet for langtidspanlægning, og derfor er det selvfølgelig tilfredsstillende, at regeringen nu har iværksat den perspektivplanlægning, som burde have været startet for mange år siden.

Men hvor kommer folketingets og offentlighedens indflydelse ind her? Kun lidt af den slags når frem til offentlig debat, og her har store dele af pressen efter min opfattelse svigtet pressens opgave. En egentlig debat er selvfølgelig også svær at få,

når 95 pct. af den samlede presse mere eller mindre tilhører regeringspartierne og derfor har en vis forpligtelse til at støtte dem. Det er jo en yderst særpræget form for demokratisk debat. Der er meget langt igen, før man når frem til en demokratisk beslutningsproces, og jeg ville da gerne orienteres, hvis det er sådan, at regeringen har planer om, hvordan man vil sikre en bred offentlig diskussion om perspektivplanlægning. For den almindelige borger henligger statens apparat og udgiftsfordeling som regel i et uigennemtrængeligt mørke, og der er jo ikke, heller ikke fra den forrige regerings side, gjort noget for at sprede mere oplysning og sætte en offentlig debat i gang. Så længe der ikke gøres noget her, bliver det meget nemt en meget lille gruppe, der bestemmer, i hvilken retning det hele skal drejes.

Til slut har jeg et enkelt forhold, som jeg gerne vil nævne. For nylig havde folketinget en debat bl. a. om uddannelse af ufaglærte, efteruddannelse af faglærte og andet. Der blev sagt mange pæne ord om, at denne virksomhed burde udvides, og på den baggrund er det utilfredsstillende, at det afsatte beløb kun stiger fra 65 mill. kr. i 1968-69 til 98 mill. kr. i 1972-73. Jeg beder om, at finansudvalget velvilligt vil overveje en forhøjelse af disse beløb.

Af mine bemærkninger er det fremgået, at VS ikke er enig i den økonomiske politik, som regeringen fører; og som kommer til udtryk i finanslovsforslaget og i budgetoverslaget. Vi har naturligvis et vist håb, omend begrænset, om, at udvalgsbehandlingen kan betyde visse forbedringer, men under alle omstændigheder bliver der senere lejlighed til at stille ændringsforslag.

Kai Moltke: Jeg skulle måske begynde med at sige, at der er ting, der, som hr. Poul Dam fremhævede, i og for sig ville gøre finanslovdebatten måske både mere saglig og mere sammenhængende, nemlig hvis man ved siden af disse forslag til budget og flere års planlægning samtidig fik bragt lidt mere økonomisk perspektiv ind i tingene og ved siden af den egentlige finanspolitik, som foregår her i tinget, som det også blev fremhævet af den socialdemokratiske ordfører, så lidt på de af staten kontrollerede organisationer, hvor